

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠI-1826/07-02

Název školy: **Základní škola a Mateřská škola Kácov, okres Kutná Hora**

Adresa: Nádražní 216, 285 09 Kácov

Identifikátor: 600 046 389

IČ: 75 034 964

Místo inspekce: Nádražní 216, 285 09 Kácov

Termín inspekce: 1. - 2. říjen 2007

Předmět inspekční činnosti:

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. a), b) c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, v základní škole.

Cíl inspekční činnosti:

Hodnocení oblasti prevence sociálně patologických jevů (šikana), uplatňování ochrany práv a svobod žáků a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. (Sledované období byly školní roky 2004/2005, 2005/2006 a 2006/2007).

Inspekční zjištění:

I. Základní údaje.

Základní škola a Mateřská škola Kácov, okres Kutná Hora, byla zřízena Obcí Kácov, Jirsíkova 157 jako příspěvková organizace. Škola poskytuje předškolní a základní vzdělávání v základní škole (ZŠ), mateřské škole (MŠ) a školní družině (ŠD) a stravovací služby ve školní jídelně. V 1. a 6. ročníku realizuje školní vzdělávací program *Tvořivá škola-místo pro život*, v 2. - 5. ročníku a v 7. - 9. ročníku program Základní škola. 1. stupeň ZŠ a ŠD je dislokován na adrese Kácov 83. V letošním školním roce má ZŠ 7 tříd, ŠD 2 oddělení, MŠ 1 třídu. I. třída ZŠ sdružuje žáky 1. a 2. ročníku, III. třída žáky 3. a 4. ročníku. Průměrný počet žáků na třídu je 14,3 a kapacita školy je naplněna na 52 %. Zřizovatel udělil škole výjimku z počtu žáků ve třídě.

Za sledované období se zlepšilo materiální zázemí školy, především v oblasti ICT. Proběhla obměna počítačů, jejich propojení do sítě a připojení na internet. Zkvalitnily se

podmínky práce učitelů. Personální obsazení se měnilo pouze v návaznosti na snižování počtu žáků.

II. Hodnocení oblasti prevence sociálně patologických jevů (šikana), uplatňování ochrany práv a svobod žáků a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Strategie a plánování. Škola nemá zpracovaný dlouhodobý systém prevence sociálně patologických jevů (SPJ). Strategie prevence se mění podle ročních minimálních preventivních programů (MPP). Kontrolované MPP vykazovaly nedostatky. Některé oblasti jsou v nich preferovány (drogové závislosti). Cíle byly stanoveny nahodile. Zpravidla uvádí, jak naučit děti trávit volný čas a jak zvýšit jejich odolnost vůči SPJ, především pomocí volnočasových aktivit. Cílové skupiny nebyly určeny. Chyběly například skupiny žáků s rizikovým chováním (šikana). Vyhodnocení MPP nekorespondovalo se stanovenými záměry a doporučenými programy. Plánované dotazníkové akce nebyly uskutečněny. Teprve MPP za školní rok 2006/2007 respektoval charakteristické podmínky školy a částečně vycházel z analýzy předcházejícího školního roku. Jeho pozitivem jsou přílohy určené rodičům (Jak rozpoznat šikanu, Problémy s návykovými látkami) a navrhované možnosti řešení. Kladem je také zabudování systému výchovného poradenství do prevence. Strategii SPJ ve vztahu ke školnímu vzdělávacímu programu (ŠVP) nelze hodnotit. ŠVP je zatím v rozpracované fázi. Existuje úvodní část, učitelé v příslušných ročnících v současné době pracují podle návrhu *Modelového školního vzdělávacího programu Tvořivá škola*. Účinnou součástí prevence jsou mimoškolní aktivity (kroužky, činnost ŠD). Školní preventivní strategie není zpracována a stanovení jejích cílů je intuitivní. Z dotazníkového šetření vyplývá, že 31 % žáků se ve škole setkala se šikanou a 19 % z nich bylo šikanováno. Polovina ze šikanovaných žáků uvádí, že se jednalo o fyzické napadení.

Řízení školy. Ředitel sleduje oblast primární prevence a podporu vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP). Vedení školy provádí analýzu možných nebezpečí této oblasti a zhodnocení příčin negativního chování žáků. Pravidelně zpracovává dokumentaci o absenci žáků, analýzu jejich příčin, včetně sociálního zázemí, provádí rozborů úrazovosti. Opatření k podpoře prevence SPJ nejsou systematická, směřují pouze k jednotlivě řešeným problémům. Hodnocení kvality prevence provádí školní metodik prevence (ŠMP). Omezuje se na sumarizaci uskutečněných akcí. V kapitole *Hodnocení ředitele školy*, která je součástí výročních zpráv, jsou pouze formální konstatace sledovaných oblastí bez jejich konkrétního vyhodnocení. Řízení školy má běžný stav, mezi slabé stránky patří evaluace prevence.

Personální podmínky. ŠMP působí ve funkci druhým rokem. Rozsah a kvalita jeho činnosti je limitována zkušenostmi a praxí. Neabsolvoval studium k výkonu specializovaných činností (prevence SPJ). Výchovná poradkyně poskytuje všechny služby plynoucí z jejího zařazení. Zatím nemá předepsanou kvalifikaci, přestože dokončila dva roky odborného studia. Oblastí lidských práv a tolerance, prevencí SPJ a přípravou učitelů na integraci žáků prošlo v rámci dalšího vzdělávání pět vyučujících. Reedukaci se na 2. stupni věnují tři učitelé a na 1. stupni dva. Ve škole není speciální pedagog. Personální podmínky mají průměrnou úroveň.

Bezpečnost a ochrana zdraví žáků (BOZ) Vedení školy klade důraz na předcházení rizik, zejména poučením žáků, znalostí jejich zdravotního stavu a zabezpečením dozorů. Zajištění BOZ upravuje školní řád v kapitole 6 *Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany*

zdraví žáků a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy. Problematiku BOZ řeší náplně práce zaměstnanců a rozvrhy dozorů. Vedení sleduje, jak žáci dodržují školní řád a plní pokyny zaměstnanců školy k ochraně zdraví a bezpečnosti. Úrazy jsou evidovány v Knize úrazů. Z jejich rozboru za sledované období bylo ČŠI zjištěno, že žádný úraz neměl znaky možného fyzického napadení. Škola se podílí na snížení rizik v oblasti BOZ. 31 % žáků se domnívá, že je škola nedovede ochránit před šikanou.

Podpora rozvoje osobnosti žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Škola od 4. ročníku organizuje reedukaci integrovaných žáků. Všichni integrovaní žáci se SVP mají zpracované individuální vzdělávací plány (IVP) ve smyslu doporučení školských poradenských zařízení. Pravidelná náprava probíhá především v oblasti jazykové výuky a matematiky. Vyučující dalších předmětů individuálně zohledňují tyto žáky při učení. Nedostatkem je absence výsledků průběžného sledování žáků v IVP. Systém výchovného poradenství je funkční.

Z hospitační činnosti a z rozboru dokumentace bylo patrné, že vyučující cíleně zařazují metody a formy práce doporučené specializovanými pracovišti. Pomoc žákům probíhá ve dvou rovinách, v rámci výuky a po vyučování. V hodinách učitelé respektují jejich osobní tempo, v jazykové výchově při hodnocení písemných projevů tolerují specifické chyby. Při osvojování nových informací používají názorné pomůcky, zaměřují se na rozvoj čtecího výkonu a na posilování sebedůvěry žáků. Individuální podpoře přispívají nižší počty žáků ve třídách. Mimo výuku se jedná spíše o pomoc v doplňování znalostí. Někteří žáci se SVP jsou v rámci nápravy zapojeni v redakční radě školního časopisu a aktivně se podílejí na jeho tvorbě. Školní vzdělávací program v současnosti postrádá rozpracování vzdělávání žáků se SVP a podporu jejich rozvoje. Pro rodiče pořádá škola besedy s odborníky na téma *Jak se věnovat dětem se SVP doma*. Podpora a rozvoj sociálních kompetencí těchto žáků je v dostatečné míře implementována do vzdělávání.

Výchovu k lidským právům a toleranci, ochranu žáků před všemi formami špatného zacházení a nevhodnými informacemi školní řád modifikuje v kapitole 1 *Žáci mají právo*. Preventivní témata jsou nejčastěji frekventována v rodinné a občanské výchově a ve volitelném předmětu *volba povolání* a stávají se námětem při vytváření projektů a prezentací žáků školy (Drogy, Šikana, násilí a agrese nepatří mezi nás). Podpora rozvoje žáků s rizikovým chováním probíhá pouze individuálně. Při řešení problémů u těchto žáků se škola snaží najít kompromis, intervenční zásah reflektuje na požadavky rodiny. Ve škole pracuje funkční dětský orgán „*Školní parlament*“. Žáci jeho prostřednictvím mají možnost aktivně se spolupodílet na činnosti a změnách klimatu školy. Jeho činnost koordinuje zástupkyně ředitele, která pravidelně reaguje na jeho podněty. Své problémy mohou žáci řešit také prostřednictvím třídnických hodin. *Schránka důvěry* ve škole není zřízena. 94 % žáků má ve třídě dobrého kamaráda, 77 % z nich by školu doporučilo. Výchova k lidským právům a toleranci má standardní úroveň.

Partnerství. Součinnost s rodinou probíhá v rámci třídních schůzek a při Dnech otevřených dveří. Nově nabízené setkávání s rodiči na 1. stupni jim umožňuje zapojit se do života třídy. Individuální spolupráce probíhá při projednávání výchovných nebo vzdělávacích problémů, včetně sestavování IVP. Od loňského školního roku mají někteří rodiče možnost navštěvovat odborné semináře pořádané pro pedagogické pracovníky.

Dny otevřených dveří jsou ukázkové nebo výukové pro určité skupiny zájemců. Prezentují se při nich možnosti káčovské školy při adaptaci nových žáků, při nabídce vzdělávání pro žáky se zdravotním znevýhodněním a s výukovými problémy. Efektivně se jeví v této

oblasti způsob kooperace s Mateřským centrem Zruč nad Sázavou. V oblasti prevence škola spolupracuje se pedagogicko psychologické poradnou, zdravotnickými zařízeními, orgány sociálně právní ochrany dětí (oddělení péče o děti mládež) a Policii ČR. Spolupráce s rodinou a organizacemi pracujícími v oblasti prevence je převážně účinná.

Závěrečné hodnocení:

Škola poskytuje vzdělávání a školské služby v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení.

Oblast prevence sociálně patologických jevů (šikana) má průměrnou úroveň. Rizikovým faktorem je absence školní preventivní strategie.

Výchova k lidským právům a toleranci a uplatňování ochrany práv a svobod žáků má standardní úroveň. Pozitivem je práce Školního parlamentu.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je zajišťováno školou formou individuální integrace. V průběhu sledování vzdělávacího procesu byla patrná podpora těmto žákům a jejich rodičům. Pozitivem je snaha školy získávat tyto žáky z regionu a nabízet jim speciální služby. Celkově je úroveň sledovaného vzdělávání průměrná.

Při poskytování vzdělávání škola postupuje v souladu s právními předpisy a schválenými učebními dokumenty.

Přílohy:

Vyhodnocení dotazníku o šikanování

Hodnotící stupnice

Podprůměr	Průměr	Nadprůměr
Při poskytování vzdělávání není postupováno v souladu s právními předpisy, schválenými učebními dokumenty.	Při poskytování vzdělávání je postupováno v souladu s právními předpisy, schválenými učebními dokumenty.	Poskytování vzdělávání je v souladu s právními předpisy, schválenými učebními dokumenty a je na úrovni, která nevyžaduje zásadní změny.

Seznam písemností, o které se inspekční zjištění opírá:

1. Jmenování ředitele školy Obcí Kácov ze dne 19. prosince 2002
2. Výkaz o základní škole S 3-01 podle stavu k 30. září 2006
3. Výkaz o školní družině–školním klubu Z 2-01 podle stavu k 31. říjnu 2006 z 10. listopadu 2006
4. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. září 2006
5. Zřizovací listina školy vydaná Obcí Kácov ze dne 29. srpna 2002
6. Rozhodnutí o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení vydané MŠMT pod čj. 2371/2007-21 ze dne 2. února 2007
7. Rozhodnutí ve věci změny zápisu do rejstříku škol a školských zařízení vydané KÚ Středočeského kraje pod čj. 49 145/2007/KUSK ze dne 16. dubna 2007
8. Rozhodnutí ve věci změny zápisu do rejstříku škol a školských zařízení vydané KÚ Středočeského kraje pod čj. 80 9572007/KUSK ze dne 28. dubna 2006
9. Výroční zpráva o činnosti ZŠ a MŠ Kácov za školní rok 2003/2004 ze dne 30. září 2004, včetně hodnocení MPP
10. Výroční zpráva o činnosti ZŠ a MŠ Kácov za školní rok 2004/2005 ze dne 30. září 2005, včetně hodnocení MPP
11. Výroční zpráva o činnosti ZŠ a MŠ Kácov za školní rok 2005/2006 ze dne 30. září 2006, včetně hodnocení MPP (hodnocení aktivit a sledování jejich efektivity za školní rok 2005/2006)
12. Výkaz o úrazovosti dětí a mládeže ve školách a školských zařízení R 36-01 za školní rok 2005/2006 ze dne 20. září 2006
13. Výkaz o úrazovosti dětí a mládeže ve školách a školských zařízení R 36-01 za školní rok 2006/2007 ze dne 24. září 2007
14. Výkaz o úrazovosti dětí a mládeže ve školách a školských zařízení R 36-01 za školní rok 2004/2005
15. Třídni výkazy všech tříd platné ve školním roce 2006/2007
16. Třídni knihy – školní rok 2006/2007 a 2007/2008
17. Prezentace žáků (vzorek)
18. Řád Školního parlamentu
19. Školní řád ze dne 1. září 2006, schválený školskou radou dne 30. ledna 2006
20. Kniha úrazů - školní roky 2004/2005, 2005/2006 a 2006/2007
21. MPP pro školy – ZŠ a MŠ Kácov školní rok 2004/2005, včetně vyhodnocení
22. Program prevence sociálně patologických jevů včetně drogové scény na školní rok 2005/2006
23. MPP - Základní škola a Mateřská škola Kácov období školní rok 2006/2007
24. IVP žáků se speciálními vzdělávacími potřebami platné ve školním roce 2006/2007
25. Pokyn ředitele k IVP pro školní rok 2007/2008
26. Rozvrh tříd pro školní rok 2007/2008
27. Plán práce výchovné poradkyně 2005/2006
28. Vnitřní řád školní družiny ze dne 3. září 2007
29. Školní časopis Megamazec (vzorek)
30. Zápisy pedagogické rady školní rok 2004/2005, 2005/2006, 2006/2007
31. Vyhodnocení dotazníkové akce – Dotazník o šikanování zadané ČŠI
32. Zápisy z jednání Školního parlamentu školní rok 2006/2007

Složení inspekčního týmu:

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Václav Zemek	V. Zemek v. r.
Mgr. Helena Zahradníčková	H. Zahradníčková v. r.

Dle § 174 odst. 13 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce Benešov, Černoletská 1997, 256 15 Benešov.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Ondřej Kolařík	O. Kolařík v. r.

Kácov 15. 10. 2007

DOTAZNÍK O ŠIKANOVÁNÍ – PROCENTOVÉ VYJÁDŘENÍ

Počet respondentů: 64

Žáci: VI, VII, VIII, a IX třídy

1. Jsi ve své třídě rád? (Označ známkou od jedničky do pětky).	1	2	3	4	5
	48%	41%	9%	2%	1%

2. Máš ve třídě dobrého kamaráda?	Ano	Ne
	94%	6%

3. Byl/a jsi svědkem toho, že je ubližováno tvému spolužákovi jinými spolužáky ze třídy nebo ze školy?	Ano	Ne
	31%	69%

4. Upozornil/a jsi na tuto skutečnost některého z učitelů?	Ano	Ne
	13%	87%

5. Pomohlo to?	Ano	Ne
	9%	91%

6. Ublížíte nebo ubližoval někdo ze školy tobě?	Ano	Ne
	19%	81%

7. Jak ti ubližuje nebo ubližoval?							
ignorování	posměch	pomluvy	ponižování	nadávky	bití	nijak	Jinak
5%	0%	5%	2%	0%	13%	75%	0%

8. Zamysli se a napiš, jak často ti je nebo bylo ubližováno.			
Nikdy	Téměř každý den	Téměř každý týden	Asi jednou do měsíce
77%	11%	4%	8%

9. Ten, kdo ti ubližuje nebo ubližoval, byl chlapec nebo dívka?	Nikdo	Chlapec	Dívka
	70%	28%	2%

10. Kolik je těch, kteří ti ubližují?	0	1	2	3	více než 3
	70%	28%			2%

11. Myslíš, že vaše škola dokáže ochránit svoje žáky před šikanou?	Ano	Ne
	69%	31%

12. V případě, že jsi byl/a někdy šikanován/a, kdo ti pomohl?				
Třídní učitel	Jiný pedagog	Rodič	Kamarád	bez pomoci
5%	3%	5%	12%	75%

13. V případě, že jsi byl/a šikanován/a, komu jsi se svěřil/a?						
rodičům	prarodičům	třídnímu učiteli	jinému učiteli	kamarádovi	někomu dalšímu	nikomu
5%	0%	6%	3%	9%	0%	77%

14. Řekl vám někdo z učitelů, co máte dělat, když vás někdo začne šikanovat?	Ano	Ne
	86%	14%

15. Doporučil/a bys školu, do které chodíš, svému kamarádovi?	Ano	Ne
	77%	23%

